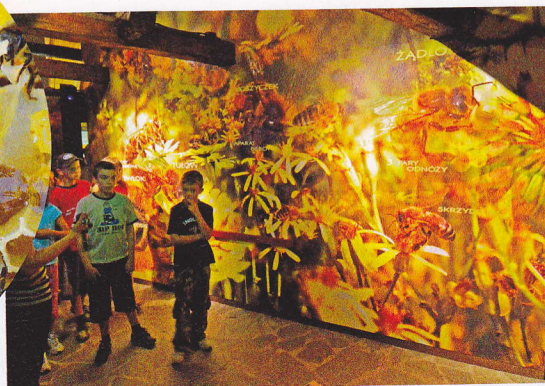

Na szlaku drewnianych cerkwi

Przez ziemię sądecką biegła niegdyś zachodnia granica Łemkowszczyzny – stąd w ramach powojennej akcji Wiśla (1947 r.) wysiedlono niemal wszystkich mieszkańców. Pamiątką z czasów łemkowskiego osadnictwa nad Popradem jest kilkanaście cerkwi z zachowanym oryginalnym wystrojem, które służą dziś za kościoły katolickie. **Łemkowska cerkiew** greckokatolicka św.św. Kosmy i Damiana w Tyliczu znakomicie wkomponowuje się w łagodny beskidzki krajobraz. Wzniesiona w XVIII w. pełni dziś funkcję kaplicy cmentarnej. Uwagę zwiedzających przykuwa barwny ikonostas z XVIII w. oraz **bogato polichromowane ściany i sufit**. To typowa cerkiew łemkowska – o skromnym i przytulnym zarazem wystroju z ciemnymi ścianami i strzelistą wieżyczką. Spośród innych budowli sakralnych, jakie wznosili tu Łemkowie wyróżniają ją tylko szczegół architektoniczny – w środku znajdują się kryłosa, czyli rzadko występujące gdzie indziej pomieszczenia dla śpiewaków.

Cud miód

Znakomicie leczy przeziębienia, a kąpiel w nim ponoć czyni cerę gładką jak u niemowlęcia. Jakie inne niezwykle właściwości ma miód? O tym warto posłuchać w **sądeckich gospodarstwach pasiecznych**, gdzie wytyczono specjalne ścieżki edukacyjne. Jedno z najbardziej znanych nazywa się **Barć**. Pasieka usytuowana jest w dawnej wsi łemkowskiej Kamianna na wzniesieniu o wysokości 650 m n.p.m., z którego rozpościera się widok na Beskidy. Droga do pasieki wspina się wśród drewnianych uli, a zaczyna się tuż za XX-wieczną dawną cerkwią. Produkty z Kamiennej wykorzystuje się w **apiterapii (leczeniu wyrobami pszczelimi)**. Niedaleko, w **Domu Pszczelarza**, znajduje się też gabinet apiterapeutyczny, www.kamianna.pl. Drugą znaną pasieką na Sądecczyźnie jest **Sądecki Bartnik** w Stróżach. Gospodarze prowadzą tu unikatowe **Muzeum i Skansen Pszczelarski**, największy w Europie prywatny obiekt tego typu z zabytkowymi ulami w kształcie ludzi i zwierząt. Znakomitą atrakcją dla rodzin będzie wycieczka multimedialna po wnętrzu ula. Na terenie pasieki funkcjonuje też hotel i Bartna Chata, gdzie amatorzy miodów pitnych i piwa miodowego znajdą coś dla siebie. www.bartnik.pl

Miasto i Miasteczko Galicyjskie

Zwiedzenie Nowego Sącza nie zajmie dużo czasu – to plan na miłe spędzenie popołudnia. **Nowosądecki rynek mierzy 150x120 metrów i po krakowskim jest największy w Małopolsce**. W jego centrum znajduje się imponujący **XIX-wieczny ratusz otoczony rzędem zabytkowych kamienic**. Niedaleko mieści się bazylika kolegiacka św. Małgorzaty z gotyką polichromią i obrazem Przemienienia Pańskiego, a jeszcze dalej, w widłach Dunajca i Kamienicy, **ruiny zamku Kazimierza Wielkiego**. Dawny zakład fotograficzny, remiza i karczma to tylko część zabytków **Miasteczka Galicyjskiego** przy ulicy Lwowskiej – kolejnej atrakcji turystycznej Nowego Sącza. Filia Sądeckiego Parku Etnograficznego zgromadziła repliki XIX-wiecznych domów i kamienic. Przez cały rok (od października do kwietnia tylko do 14.00) można podejrzeć tu pracę zegarmistrza lub garncarza albo zajrzeć do apteki i pokoju dentystycznego. Miasteczko łączy w sobie cechy typowego skansenu i ośrodka rekreacyjno-noclegowego – w ratuszu funkcjonuje hotel, sale wystawiennicze i konferencyjne, a część małomiasteczkowej zabudowy zajmują galerie i sklepy pamiątkarskie. Niedaleko znajduje się największy skansen Małopolski – **Sądecki Park Etnograficzny**, gdzie na 20 hektarach zaprezentowano m.in. kulturę Lachów, Górali Sądeckich i Łemków. **Tutaj też powstawał słynny „Janosik”** Agnieszki Holland.

Widok z lotu ptaka na rynek w Nowym Sączu

www.muzeum.sacz.pl

Największym zabytkiem położonego tuż obok Starego Sącza jest natomiast **Klasztor Klarysek**.

Początkowo skromne, w większości drewniane, budynki klasztoru wielokrotnie przebudowywano. Dziś ta monumentalna budowla nazywana jest także miastem św. Kingi – żony Bolesława Wstydlivego, która ufundowała klasztor, a po śmierci męża sama wożyła habit. W roku 1999 Jan Paweł II kanonizował księżnę na starosądeckich błoniach.